

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA VIEŠOJO SEKTORIAUS APSKAITOS IR ATASKAITŲ KONSOLIDAVIMO INFORMACINĖS SISTEMOS TAIKOMŲJŲ PROGRAMŲ KONTROLĖ

2013 m. kovo 29 d. Nr. VA-P-90-1-5
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2012-03-30 pavedimą Nr. P-90-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Aurelija Martinkutė (grupės vadovė)

Kęstutis Kumetaitis

Jurgita Musteikienė

Rasa Guobienė

Audronė Vaitkevičiūtė

Auditas pradėtas 2012-03-30

Auditas baigtas 2013-03-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti

Valstybės kontrolės interneto puslapyje

adresu www.vkontrole.lt

SANTRAUKA

Visų konsolidavimo lygių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami naudojantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacine sistema¹. Ji sukurta įgyvendinant Viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemos reformos įgyvendinimo priemonių planą ir skirta parengti viešojo sektoriaus subjektų grupių, valstybės ir savivaldybių konsoliduotąsias ataskaitas, parengti ir priimti sprendimus dėl valstybės turto valdymo. Sistemos valdytoja, tvarkytoja ir duomenų teikėja yra Finansų ministerija, atsakinga už sistemos kūrimą, eksploatavimą ir plėtrą ir nustatanti reikalavimus susijusius su duomenų tvarkymu.

Siekiant įsitikinti, ar kontrolės priemonės užtikrina, jog į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą įvedami duomenys yra tikslūs, autentiški, išsamūs, įvedami be dubliavimo ir tik tam įgaliojimus turinčių asmenų, ar išsamiai ir teisingai apdorojami, o sistemos išvesties rezultatai – konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai – yra patikimi, atliktas auditas Finansų ministerijoje.

Atlikto audito tikslas – įvertinti Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos duomenų valdymą. Audito metu buvo vertinta sistemos taikomųjų programų kontrolė, t. y. duomenų įvesties, apdoravimo, išvesties ir pagrindinių duomenų bylų valdymas, tikrinti sistemoje esantys duomenys – finansinės ataskaitos, derinama ir nederinama tarpusavio informacija.

Atlikus sistemos duomenų bazės saugumo nustatymų auditą ir patikrinus atsirinktas korektiškumo taisykles, susijusias su duomenų įvestimi, ir su duomenų apdoravimu, neatitikimų nenustatyta, sistemoje įdiegtos veiksmingos automatizuotos kontrolės priemonės, kontrolės procedūros veikia pagal jų aprašymus. Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos duomenų apdoravimo rezultatas yra konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai, kurių teisingumas priklauso ne vien nuo teisingo įvesties, apdoravimo, išvesties pagrindinių duomenų bylų valdymo informacinėje sistemoje, bet ir nuo viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos ir konsolidavimo įrašų teisingumo.

Audito metu nustatyta atvejų, kai Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos konsolidavimo įrašai nebuvo pagrįsti apskaitos ar susijusiais apskaitos dokumentais, tačiau 2013 m. įsigaliojus Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-16 nutarimas Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2.7 p.

konsolidavimo metodikos² pakeitimams, kiekvienas konsolidavimo įrašas turi būti pagrindžiamas konsolidavimo įrašo pažyma ir kt. dokumentais, todėl ateityje neturėtų likti tokių koregavimų.

Išvados

1. Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos taikomųjų programų kontrolė yra pakankama, tačiau nustatyta duomenų įvesties valdymo trūkumų, kurie didina klaidingo pirminių duomenų įvedimo riziką, neišnaudojamos automatizuotos duomenų į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą teikimo priemonės (1-2 skyriai, 7 psl.):

- įdiegtos kontrolės procedūros neužtikrina sistemos vartotojų pareigų atskyrimo, nustatyta atveju, kai viešojo sektoriaus subjektai nesilaikė Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos aprašo reikalavimų skirdami atsakingus asmenis;
- 2012 m. duomenis automatinio būdu pateikė mažiau negu 1 proc. viešojo sektoriaus subjektų – tik 28 iš daugiau negu 4 000;
- vykdant konsolidavimą dalies blokuojančių kontrolės priemonių tipas buvo keičiamas iš blokuojančių į įspėjančias;
- audituojamu laikotarpiu buvo sprendžiamos sistemos greitaveikos problemos, tačiau įsitikinti kiek patobulinimai davė realios naudos, bus galima tik vykdant konsolidavimą už 2012 metus.

2. Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje reikšmingų duomenų valdymo problemų nenustatyta, pagrindinių duomenų pakeitimai yra kontroliuojami ir autorizuojami tinkamai, sukurtos veiksmingos duomenų išvesties kontrolės priemonės (3–4 skyriai, 16 psl.).

Rekomendacijos

Siekiant užtikrinti viešojo sektoriaus subjektų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų teisingą informaciją ir efektyvų duomenų teikimo procesą, rekomenduojame:

Finansų ministerijai

1. Sumažinti klaidingo pirminių duomenų įvedimo riziką – panaudoti sukurtos Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinės sistemos galimybes, užtikrinti automatinį duomenų teikimą iš ministerijos valdomų Valstybės išdo finansų valdymo ir apskaitos ir Finansų valdymo apskaitos informacinių sistemų (1 išvada);

2. Numatyti reikalavimus, kad viešojo sektoriaus subjektams kuriant ir (ar) modernizuojant informacines sistemas, kuriomis tvarkoma informacija, susijusi su materialinių ir

² Viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011-04-19 įsakymu Nr. 1K-152 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo“ (2013-01-31 įsakymo Nr. 1K-049 redakcija), VII skyrius.

finansinių išteklių valdymu, būtų įdiegtos automatizuotos duomenų į Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą teikimo priemonės (1 išvada);

3. Užtikrinti tinkamą sistemos vartotojų valdymą, kad būtų išlaikyti nesuderinamų pareigų atskyrimo principai (1 išvada).

Rekomendacijos, jų įgyvendinimo priemonės ir terminai nurodyti 2 priede pateiktame rekomendacijų įgyvendinimo plane.